

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2010 - NR 5/58

Biologiczne dopełnienie kolorów (fot. Adam Paczkowski)

Chcąc wychować człowieka mądrego, nauczyciel musi przede wszystkim sam nim być.
(Osiński 2010)

1. OSIŃSKI Sławomir, *Ku lepszemu kadrze. Z życia praktyki*. „SEDNO – Magazyn Dyrektora Szkoły” 2010 nr 4, s. 27-29.

Koszalin - czerwiec 2010

SPIS TREŚCI

- Urszula RUSIAK, Zapraszamy na konferencję matematyczną	3
- Po co nam matematyka w szkole i codziennym życiu? Rozmowa z Pawłem Rudeckim – nauczycielem matematyki I LO im. St. Dubois, doradcą metodycznym CEN	4
- O znaczeniu matematyki w szkole i życiu	6
- Anna WALKOWIAK, Podsumowanie międzynarodowego projektu „Grundtvig”	7
- O zakończeniu roku szkolnego – czas wakacji	10
- Małgorzata SANDUŁOW, Fascynujący świat wiedzy – edukacyjny projekt	11
- O konkursie „Wychowawca Roku 2010”	14
- O konkursie „Nauczyciel Roku 2010”	14
- Wyniki konkursu „Szkoła moich marzeń - 2010”	15
- Teresa OGNIEWSKA, Czym są wartości i jak o nich uczyć?	16
- Książka, którą warto poznać! <i>Edukacyjny wymiar przyjaźni</i>	16
- Ferdynand FROISSART, Jak odpowiadać na trudne pytania w szkole? Czy Wszechświat jest symfonią? ..	17
- Magdalena DOBOSZ, III Zjazd Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły – relacja	18
- Nowy portal internetowy Parlamentu Europejskiego	20
- Europejski Certyfikat ECDL	20
- Netbook w szkole zamiast podręczników	21
- Artykuł, który warto przeczytać! Elżbieta Marczevska, <i>Media elektroniczne a przemoc wśród młodzieży</i> ..	21
- Leszek PAWELSKI, Co słyhać w Polskim Stowarzyszeniu Nauczycieli Twórczych?	22
- Beata KOZŁOWSKA, O (nie) skromnym jubileuszu w szkole w Trzygłowie	23
- III Ogólnopolska Konferencja Młodych Nauczycieli	25
- Sylwetki nauczycieli z pasją – Krzysztof Leśniewski – nauczyciel muzyki i wf	26
- Jak motywować nauczycieli do lepszej pracy?	27
- Artykuł, który warto przeczytać! Beata Domeracka, <i>A jednak wszystkim po równo. „SEDNO (...)</i>	27
- Teresa OGNIEWSKA, Klasowe spotkania jako jeden z elementów współpracy z rodzicami	28
- Pytanie, które warto postawić! Jak unikać konfrontacji z uczniem?	29
- Mirosław STACHNIK, O nadzorze pedagogicznym w praktycznej nauce zawodu	30
- Andrzej DERKACZ, Zaproszenie na szkolenie „Edukacja dla bezpieczeństwa”	33

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie,

ul. Ruszczyca 16, fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26.** Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl

Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS

Współpraca: nauczyciele konsultanci, doradcy metodyczni CEN i nauczyciele praktycy

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

ZAPRASZAMY NA KONFERENCJĘ MATEMATYCZNĄ

Centrum Edukacji Nauczycieli we współpracy z Politechniką Koszalińską organizuje **18 września 2010 roku** konferencję **MATEMATYKA DLA KAŻDEGO** skierowaną do wszystkich zainteresowanych nauczycieli. Gościem konferencji będzie profesor nadzwyczajny dr hab. Marek Kordos z Uniwersytetu Warszawskiego, autor między innymi serii „Wykładów z historii matematyki”. Odczyt profesora nosi tytuł „Co zobaczyła Alicja po drugiej stronie lustra?”.

Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie
ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin tel./94/347-67-10
ZAPRASZAMY

"Niewątpliwie miejscem, gdzie większość z nas - chcąc nie chcąc - musiała współżyć z matematyką, jest szkoła. Sądząc ze śladów w literaturze (choćby "Szatan z siódmej klasy" czy "Ania z Zielonego Wzgórza"), jak też z licznych wypowiedzi radiowych, prasowych czy telewizyjnych różnych wybitnych postaci, zetknięcie to było dla wielu niezbyt przyjemne. Dodatkowo sytuację pogarszał fakt, że pozycja matematyki wśród innych przedmiotów szkolnych była kluczowa.

(Marek Kordos, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego).

Podczas konferencji wykład wygłosi także prof. nadzw. dr hab. Wołodmyr Sushch z Politechniki Koszalińskiej. Prelegenci przedstawią matematykę w sposób przystępny, jako naukę przydatną w życiu każdego człowieka. Chcemy pokazać, że warto się uczyć tego przedmiotu, ponieważ umiejętności matematyczne są przydatne zarówno w życiu prywatnym jak i zawodowym.

Konferencja odbędzie się w Sali Audytoryjnej Politechniki Koszalińskiej przy ul. Śniadeckich, początek o godzinie 10:00. Zapraszamy! Zainteresowanych nauczycieli prosimy o zapisy drogą elektroniczną **do końca czerwca** bieżącego roku.

--> Dokładne informacje o konferencji ukażą się także na naszej stronie w terminie późniejszym.

Urszula Rusiak – nauczyciel konsultant CEN

PO CO NAM MATEMATYKA W SZKOLE I CODZIENNYM ŻYCIU?

Rozmowa z Pawłem Rudeckim – nauczycielem matematyki w I LO im. St. Dubois,
doradcą metodycznym CEN w Koszalinie

1. Po wielu latach matematyka wraca na maturę. Na pewno pan się z tego cieszy.

- Czy się cieszę? Nie wiem. Na pewno my – nauczyciele – czujemy większy ciężar odpowiedzialności. Musimy przygotować do tego obowiązkowego egzaminu kolejne roczniki abiturientów.

Paweł Rudecki przy tablicy

(fot. Radosław Brzostek)

2. No właśnie, tylko po co to wszystko? Czy matematyka przyda się nam w codziennym życiu, gdy skończymy szkołę?

- Kant powiedział kiedyś, że w każdej dziedzinie wiedzy jest tyle prawdy, ile jest w niej matematyki. Bo matematyka wkrada się do każdej dziedziny naszego życia, czy jesteśmy tego świadomi, czy nie.

3. W jakim sensie z matematyki może korzystać zatwardziały humanista, który po prostu chronicznie nienawidzi matematyki?

- Na przykład historyk badający jakiś okres dziejów, analizuje przesłanki, bada powód takiego, czy innego zdarzenia, zastanawia się, dlaczego tak się działo? To nic innego, jak typowy schemat wnioskowania, czyli najczystsza matematyka.

4. A jednak większość z nas to humaniści. Dlaczego tak wielu ludzi nie lubi matematyki?

- Bo wielu osobom matematyka kojarzy się sierniężnym rozwiązywaniem przykładów, które w większości nie wychodziły. A skoro wynik był nie taki, to zabrakło satysfakcji z dojścia do właściwego rozwiązania. Zdarza się też, że problemy z matematyką wynikają z braku podstaw. Jeśli ktoś nie nauczył się perfekcyjnie tabliczki mnożenia, nie ma szans na sukces, zagubi się.

PO CO NAM MATEMATYKA W SZKOLE I CODZIENNYM ŻYCIU?

**Rozmowa z Pawłem Rudeckim – nauczycielem matematyki w I LO im. St. Dubois,
doradcą metodycznym CEN w Koszalinie – cd.**

5. Zatem jak uczyć tego przedmiotu, żeby młodzi ludzie go zaakceptowali, żeby się go nauczyli?

- Tu nie ma gotowej recepty, bo przecież nigdy nie stanie się tak, że wszyscy, jak jeden mąż, polubią matematykę. Myślę, że trzeba pokazywać młodym ludziom te fragmenty życia, te problemy, których nie uda się rozwiązać bez matematyki.

6. Co daje nauka tego trudnego przedmiotu?

- Myślę, że ten przedmiot stawia wyższe wymagania, niż inne. Uczy systematyczności, dążenia do osiągnięcia zamierzonego celu, skrupulatności, przy założeniu, że mamy do czynienia z obiektami abstrakcyjnymi, a nie na przykład z płynami w menzurkach na chemii, czy ciałami stałymi badanymi podczas lekcji fizyki.

7. Weźmy całki. Do dziś śnią się po nocach wielu ludziom, którzy już dawno zapomnieli o szkole. Czy warto było je wkuwać? Po co komu całki w życiu?

- Teraz w szkolnym programie nie ma całek i rachunku różniczkowego, ale myślę, że uczniowie o wiele bardziej wolą całki, niż zadania z geometrii, które wymagają przeszukiwania wielu różnych faktów i nie zawsze udaje się dojść do rozwiązania. A jeśli chodzi o całki, które pojawiają się w programach studiów, są bardzo często wykorzystywane w ekonomii, korzystają z nich inżynierowie, na przykład podczas szacowania wytrzymałości mostów.

8. Matematyka zawsze była dla mnie czarną magią. Czy teraz, w dorosłym życiu, mogę trochę się podciągnąć w tej dziedzinie? Czy warto?

- Zawsze warto, ponieważ każdy rodzaj treningu umysłowego pozwala ćwiczyć nasze szare komórki. Przykładów matematycznych wprawek można szukać w Internecie. Jest też wiele publikacji książkowych, obok tych specjalistycznych są także pozycje adresowane do laików. Warto do nich zaglądać, rozwiązywać łamigłówki, czy choćby proste zagadki z zapalkami.

9. Ostatnio telewizja też zaczęła propagować matematykę, na szklanym ekranie emitowane są reklamowe spoty ukazujące, jak ważna jest ta dziedzina w naszym życiu.

- Szczerze mówiąc, uważam, że szkoda pieniędzy na telewizyjne reklamy. Wolałbym, żeby te fundusze zostały przeznaczone na zajęcia pozalekcyjne dla młodzieży uzdolnionej matematycznie. W wielu miejscowościach takich zajęć nie ma z powodu braku pieniędzy.

10. Zatem niech żyje matematyka?

- Tak, bo bez niej nie ma życia.

Rozmawiała Alina Konieczna – redaktorka „Głosu Koszalińskiego”

O ZNACZENIU MATEMATYKI W SZKOLE I ŻYCIU

Wielu nauczycieli matematyki twierdzi, że jej nauczanie jest konieczne i potrzebne każdemu. Znajomość matematyki ma określone znaczenie praktyczne, to prawda, ale pewnie pod warunkiem, że uczy się jej metodami sytuacyjnymi, praktycznymi, oraz koncentruje na samodzielnym przeprowadzeniu rozumowania. Ile jest samodzielności ucznia na lekcjach matematyki, a ile ściągania gotowych rozwiązań? Niektórzy matematycy twierdzą, że jej największym walorem jest abstrakcyjne myślenie. Może tak, ale tak naprawdę, ilu „zwykłych” ludzi potrafi myśleć na wysokim poziomie matematycznej abstrakcji i takie myślenie jest im w przydatne w codziennym życiu? (JPS)

Dyrektor CKE, tuż przed maturalną gorączką przed matematyczną maturą 2010 powiedział dosłownie, że: **Wciąż jeszcze zdarza się, że nauczamy matematyki w szkole tak, jakby dzieci miały w przyszłości zostać np. księgowymi, to znaczy, aby potrafiły posłużyć się określonym algorytmem, a nie przeprowadzić samodzielnie rozumowanie**” (prof. Krzysztof Konarzewski 2010).

1. KONARZEWSKI K., *Operacja „matura” z matematyki*. „Przegląd” 2010 nr 28.

Młodzież koszalińskiej „samochodówki” ucząc się zawodu nie może obyć się bez komputerów i matematyki (fot. M. Stachnik)

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Wacław Zawadowski, *Kłopoty z matematyką dla najmłodszych*. „Dyrektor Szkoły” 2010 nr 5, s.13-15.

Galileusz sformułował metaforę mówiącą, że „Matematyka to jest język, w którym zapisana jest Wielka Księga Przyrody... i aby ją przeczytać, trzeba poznać ten język.” Zdaniem ww. autora współczesność potwierdza trafność tej metafory. Ale jeśli tak – pisze dalej - to trzeba zastosować do nauczania matematyki to, co po uwzględnieniu różnic może wnieść znacznie powszechniejsza w społeczeństwie wiedza o skutecznym nauczaniu i uczeniu się języków obcych. Stąd autor pyta, dlaczego nasza młodzież tak masowo uczy się języków obcych? Ta wola uczenia się języków obcych bierze się stąd, że opanowanie każdego języka daje pewną moc, zarówno praktyczną, jak i intelektualną. Czy obecne nauczanie matematyki (przestarzałe są treści czy metody uczenia się?) nie daje uczniom tej ww. mocy? Artykuł warto przeczytać! (JPS)

PODSUMOWANIE MIĘDZYNARODOWEGO PROJEKTU „GRUNDTVIG”

9 czerwca 2001 r. w siedzibie Centrum Edukacji Nauczycieli odbyło się zakończenie i podsumowanie działań prowadzonych w ramach międzynarodowego projektu edukacyjnego „GRUNDTVIG”. CEN w Koszalinie po raz kolejny brało udział w projekcie Unii Europejskiej finansowanym w ramach programu GRUNDTVIG. Program ten jest komponentem programu edukacyjnego Unii Europejskiej LLP – „Uczenie się przez całe życie”.

Uczestnicy projektu GRUNDTVIG przed CEN w Koszalinie (fot. A. Paczkowski)

Celem projektu pn. „**Portfolio kompetencji kluczowych nauczyciela europejskiego**” było określenie kompetencji nieakademickich, przeprowadzenie badań z zakresu posiadania przez nauczycieli tych kompetencji oraz opracowanie uniwersalnego dla wszystkich krajów partnerskich dokumentu zawierającego opis tych kompetencji. Koordynatorem projektu była hiszpańska placówka **Centro de Profesores de Tomelloso CEP**. Jest to publiczna placówka doskonalenia nauczycieli o charakterze lokalnym.

Partnerzy:

- **Pluganes Suaugusiuju Svetimo Centras - Litwa.** Placówka publiczna zajmująca się organizowaniem doskonalenia nauczycieli. W strukturze instytucji znajduje się również szkoła.
- **Konya II Milii Egitium Mudurlugu - Turcja.** Instytucja państwowa odpowiedzialna za koordynowanie wszystkich działań edukacyjnych i szkoleniowych w okręgu.
- **Balkan Plan Ltd w Sofii - Bułgaria.** Placówka prywatna skupiająca się przede wszystkim na imigrantach i analfabetach. Jednym z celów organizacji jest udzielanie wsparcia osobom starszym w adaptacji do szybko zmieniającego się społeczeństwa, a szczególności korzystania z nowoczesnych technologii. Jedną z form działalności placówki jest organizacja szkoleń dla nauczycieli.
- **Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie - Polska.**

PODSUMOWANIE MIĘDZYNARODOWEGO PROJEKTU „GRUNDTVIG” – cd.

Lara Cepeda - koordynatorka projektu z Hiszpanii podczas prezentacji jego internetowej strony (fot. A. Paczkowski)

W pierwszym roku w krajach partnerskich były przeprowadzone badania dotyczące określenia stopnia opanowania przez nauczycieli ponadprzedmiotowych, nieakademickich kompetencji. Badania były przeprowadzone we wszystkich krajach z wykorzystaniem ujednoliconej ankiety opracowanej przez partnerów. Wyniki były analizowane i prezentowane w trakcie wizyt roboczych. W drugim roku projektu realizatorzy zajęli się opracowaniem portfolio. Zawiera ono opis wybranych kompetencji kluczowych i zostało ono upowszechnione wśród nauczycieli z krajów partnerskich.

Uczestnicy projektu GRUNDTVIG w CEN podczas podsumowania (fot. A. Paczkowski)

PODSUMOWANIE MIĘDZYNARODOWEGO PROJEKTU „GRUNDTVIG” – cd.

Lara Cepeda - koordynatorka projektu w Centro de Profesores de Tomelloso CEP i dyr. Stefan Turowski (fot. A. Paczkowski)

W wyniku realizacji projektu powstały następujące produkty:

- **prezentacje multimedialne,**
- **słowniczek terminologii związanej z kompetencjami nieakademickimi,**
- **ankieta dotyczące kompetencji kluczowych,**
- **portfolio nauczyciela,**
- **strona internetowa projektu .**

Udział instytucji partnerskich w projekcie miał na celu:

- 1/ wzmocnienie europejskiego wymiaru edukacji ,
- 2/ promowanie współpracy instytucji oświatowych w różnych krajach partnerskich,
- 3/ wymianę doświadczeń i transfer najlepszych pomysłów w dziedzinie kształcenia i doskonalenia nauczycieli,
- 4/ wypracowanie wspólnych materiałów edukacyjnych i szkoleniowych,
- 5/ podniesienie jakości doskonalenia nauczycieli w odniesieniu do nieakademickich kompetencji kluczowych.

Anna Walkowiak – konsultant CEN

ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO - CZAS WAKACJI

O zakończeniu roku szkolnego 2009/2010

Zbliża się koniec roku szkolnego, czas podsumowań, ogólnej oceny dokonań i sprawozdań. Zakończenie roku w CEN odbędzie się **29.06.2010**, we wtorek w siedzibie placówki. Szerzej o osiągnięciach i sukcesach CEN w roku szkolnym 2009/2010 będzie w następnym numerze „NE”.

Na leśnej ścieżce idąc prosto w mrowisko (fot. [www:interia.pl](http://www.interia.pl))

A MOŻE TAK NA WYCIECZKĘ DO INDII?

Indie – po Chinach najludniejszy kraj świata. Liczy ponad 1 miliard ludności. Kraj wielkiej różnorodności przyrodniczej i kulturowej oraz ogromnych społecznych i kulturowych kontrastów.

W Delhi – stolicy Indii (fot. Miłosz Janczewski)

Fascynujący świat wiedzy – edukacyjny projekt

Temat projektu: Fascynujący świat wiedzy

Nauczyciel: **Małgorzata Sandułow**

Etap edukacji (przedmiot): edukacja wczesnoszkolna

Szkoła: Szkoła Podstawowa nr 18 im. Jana Matejki w Koszalinie

Uczestnicy: klasa I a; 27 uczniów

Produkty finalne projektu: 1. Mapy myśli w formie plakatów

2. Prezentacje Power Point

3. Modele urządzeń technicznych

4. Pokaz eksperymentów

Uczniowie klasy Ia Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie (fot. M. Sandułow)

Fascynujący świat wiedzy – edukacyjny projekt – cd.

Krótki opis: Uczniowie pracowali w 7 zespołach. Dla każdego z nich wylosowane zostały następujące zadania.

Nr grupy	Zagadnienie	Temat eksperymentu	Naukowiec	Model urządzenia
I	Grawitacja, ciężenie powszechne	Jak opróżnić naczynie bez przechylania go?	Newton	Samolot
II	Magnetyzm, pole magnetyczne	Jak wykonać magnes?	Einstein	Kompas lub wehikuł czasu
III	Ciepło, zimno, temperatura	Skacząca moneta, czyli jak działa termometr.	Celsjusz	Termometr
IV	Światło, kolor, optyka	Dlaczego na niebie pojawia się tęcza?	Edison	Żarówka lub aparat fotograficzny
V	Woda, siła wyporu, naczynia połączone	Dlaczego rdza jest naszym wrogiem?	Archimedes	Statek
VI	Elektryczność statyczna, elektryzowanie, prąd	Jak zobaczyć naraz dwa bieguny?	Tales z Miletu	Radio lub telefon
VII	Chemia w kuchni, związki chemiczne, pierwiastki	Czy ziemniak może być niebieski? Wulkan w kuchni?	Mendelejew	Rakieta

Uczniowie klasy Ia modelują i eksperymentują (fot. Arch. SP-18)

Fascynujący świat wiedzy – edukacyjny projekt – cd.

Małgorzata Sandułow – autorka projektu „Fascynujący świat wiedzy” (fot. Arch. SP-18)

Projekt realizowany był etapami. Podczas zajęć wprowadzających uczniowie zapoznali się z pracą metodą projektu i poznali zagadnienia grając w grę komputerową. Każdy uczeń otrzymał kontrakt i harmonogram projektu oraz opis przygotowania eksperymentu. Na wykonanie poszczególnych zadań uczniowie mieli tydzień (nie licząc dwutygodniowej fazy wstępnej).

Praca zespołów odbywała się głównie w domu po wcześniejszych zajęciach w klasie, np. na zajęciach komputerowych dzieci uczyły się **tworzyć prezentacje multimedialne**, po wykonaniu map myśli i modeli urządzeń, na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej uczyły się ich prezentacji. Co tydzień były wyznaczane punkty kontrolne na wykonanie kolejnych zadań, dzięki czemu projekt przebiegał rytmicznie i terminowo.

22 marca po południu odbył się **dzień prezentacji projektu**, na który zaproszeni zostali rodzice. Niektórzy przybyli całymi rodzinami z rodzeństwem i dziadkami. Emerytowany nauczyciel fizyki był ekspertem podczas prezentacji i nie krył swojego podziwu. Wszyscy uczniowie otrzymali szóstki z edukacji przyrodniczej oraz słodki poczęstunek. Wystawa prac uczniów zdobi szkolne korytarze.

Jestem bardzo dumna ze swoich pierwszoklasistów, że tak świetnie poradzili sobie z trudnymi zagadnieniami z zakresu fizyki i chemii, że potrafili pracować w zespole, dotrzymywali terminów i wszyscy odnieśli sukces.

Podziękowania należą ich rodzicom za wspieranie i umożliwienie spotkań w domach.

Małgorzata Sandułow - Szkoła Podstawowa nr 18 im. Jana Matejki w Koszalinie

O KONKURSIE „Wychowawca Roku 2010”

Oto finaliści konkursu na wychowawcę roku w województwie zachodniopomorskim:

1. Jolanta DRZEWIECKA – SP nr 10 w Koszalinie
2. Ewa FIGIEL – Gimnazjum nr 2 w Policach
3. Krzysztof GIBUŁA – Zespół Szkół nr 2 w Koszalinie
4. Elżbieta KORZENIOWSKA – SP nr 7 w Koszalinie
5. Wiesława MOSTEK – SP Tow. Salezjańskiego w szczecinie
6. Etyda OSENKA – Gimnazjum nr 4 w Stargardzie Szczecińskim
7. Małgorzata SANDUŁOW – SP nr 18 w Koszalinie
8. Tamara STĘPIEŃ – SP nr 7 w Koszalinie
9. Bożena TRELA – SP nr 5 w Szczecinie
10. Ewa ŻEKNIEĆ-GITALEWICZ – Zespół Szkół nr 4 w Wałczu

Nauczyciele pracowni „Edukacji Wczesnoszkolnej...” świętują Dzień Dziecka 2010 (fot. JPS)

O KONKURSIE „Nauczyciel Roku 2010”

Już po raz 9 ruszył ogólnopolski konkurs „Głosu Nauczycielskiego” i MEN pn. „Nauczyciel Roku 2010”. Promuje wyróżniających się nauczycieli, którzy uchodzą w środowisku za autorytety i odnoszą znaczące sukcesy. Jest to poszukiwanie i nagradzanie najlepszych nauczycieli w Polsce. Niektórzy nazywają jego nagrody „nauczycielskimi Oskarami”, inni porównują te laury do złotych medali olimpijskich lub tytułów mistrz świata. Szkoły laureatów nagradzane są tytułem „Szkoła na medal”. Kandydatów mogą zgłaszać uczniowie, rodzice, dyrektorzy szkół i przedszkoli, koledzy z pracy, prezosi ogniw związkowych. Można też zgłosić się samemu.

Prof. Stefan M. Kwiatkowski, przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN i szef jury konkursu „Nauczyciel Roku” uważa, że jest on poszukiwaniem niezwykłych przedstawicieli niezwykłego zawodu” (1). Zgłoszenia wraz z pisemnym uzasadnieniem można wysyłać **do 15 września 2010 r.** Regulamin konkursu jest dostępny na internetowej stronie „Głosu Nauczycielskiego” - www.glos.pl (2). Warto próbować! (JPS).

1.KWIATKOWSKI S. M., *Poszukiwany, poszukiwana*. „GN” 2010 nr 18, s. 8-9.

2.www.glos.pl.

O KONKURSIE „Szkoła Moich Marzeń - 2010”

Wieczne pióro – kiedyś to „coś” do pisania (fot. Stock)

Zakończono V Ogólnopolski Konkurs Literacki "Szkoła moich marzeń". Ten konkurs już po raz piąty zorganizował koszaliński Zespół Szkół nr 11 im. księdza Jana Twardowskiego. Patronem medialnym przedsięwzięcia był „Głos Koszaliński”. W rywalizacji mogli wziąć udział uczniowie wyższych klas szkół podstawowych oraz gimnazjaliści. Na konkurs wpłynęło **530 prac z 147 szkół** podstawowych i gimnazjalnych z całej Polski. W gronie nagrodzonych i wyróżnionych znaleźli się uczniowie nie tylko z naszego regionu, ale także z tak odległych miast, jak Rzeszów, Kraków, czy Legnica. Prace konkursowe oceniało jury pod przewodnictwem polonistki z Koszalina **Katarzyny Czubatki**. Laureaci i wyróżnieni spotkali się 11 czerwca w Zespole Szkół nr 11, na uroczystości wręczenia nagród.

Fot. Przed budynkiem ZS nr 11 w Koszalinie (fot. Adam Paczkowski)

WYNIKI KONKURSU

W kategorii poezji **wśród uczniów szkół podstawowych** pierwsze miejsce zajął Maciej Grondys z SP 7 w Szczecinku, kolejne lokaty przypadły: Halszce Gronek z SP 1 w Koszalinie i Danielowi Surgotowi z SP 3 w Słupsku. W kategorii prozy najlepsza okazała: Katarzyna Rychlicka z Bezrzecza, następne miejsca zajęły: Agnieszka Jaroszewicz z Jawora i Dominika Sójkowska z Jeżewa.

Wśród gimnazjalistów, w kategorii poezji jury przyznało dwie pierwsze nagrody, otrzymują je: Ditta Ritta Fijałkowska z Barlinka oraz Patryk Mokrzycki z Gimnazjum nr 1 w Złocińcu. Drugie miejsce zajęła Kornelia Janczak z Gimnazjum nr 6 w Koszalinie, trzecie – Anna Hofman z Gimnazjum katolickiego w Krakowie. Najciekawszy utwór prozą napisała Barbara Mildyn z Gimnazjum nr 2 w Legnicy, kolejne lokaty zajęły: Anna Jestrabek z Gimnazjum nr 6 w Koszalinie i Kinga Taront ze Świebodzina.

--> Zgodnie z konkursową tradycją najlepsze prace znajdują się w specjalnym tomiku. Fragmenty będą publikowane także na łamach „Głosu Koszalińskiego”. (AK –[www:gk24](http://www.gk24))

1. AK, *Konkurs: Szkoła uczniowskich marzeń* – www.gk24, 2010.

CZYM SĄ WARTOŚCI I JAK O NICH UCZYĆ?

Czym są wartości? Jak je definiować? Jaka jest ich klasyfikacja? W naukach humanistycznych i naukach o edukacji słowo „wartość” najczęściej odnosi się do tego, co człowiek lub grupa społeczna ceni, co uważane jest za ważne i w ten sposób przeżywane. Do wyróżniania tego, co cenione, służą przekonania i przeżycia. (K. Denek). Podczas wystąpień przywołano wiele definicji wartości. Samo pojęcie jest bardzo wieloznaczne, nieostre. Zdaniem J. Homplewicza, zajmującego się etyką w pedagogice, „**Wartością jest wszystko to, co dla człowieka przedstawia się jako cenne**, w co chce angażować swe wysiłki i wolę. To dążenie ku wartościom kształtuje człowieka, jest w stanie przesądzać o jego wewnętrznym rozwoju, o jego przeżyciach, działaniach i całej postawie życiowej”. Natomiast np. J. Szczepański, socjolog, uważa, że wartość to „dowolny przedmiot materialny lub idealny, idea lub instytucja, przedmiot wyimaginowany lub rzeczywisty, w stosunku do którego jednostki lub zbiorowość przyjmują postawę szacunku, przypisują mu ważną rolę w swoim życiu i dążenie do jego osiągnięcia odczuwają jako przymus”.

Nie ma też jednolitego podziału i hierarchizacji wartości. Przytoczę tylko jeden z podziałów R. Jedlińskiego. Wyróżnia on następujące wartości: 1/ transcendentne (Bóg, świętość, wiara, zbawienie), 2/ uniwersalne (dobro, prawda), 3/ estetyczne (piękno), 4/ poznawcze (wiedza, mądrość, refleksyjność), 5/ moralne (bohaterstwo, godność, honor, miłość, przyjaźń, odpowiedzialność, sprawiedliwość, skromność, szczerość, uczciwość, wierność), 6/ społeczne (demokracja, patriotyzm, praworządność, solidarność, tolerancja, rodzina), 7/ witalne (siła, zdrowie, życie), 8/ pragmatyczne (praca, spryt, talent, zaradność), 9/ prestiżowe (kariera, sława, władza, majątek, pieniądze), 10 hedonistyczne (radość, seks, zabawa).

Na konferencji wyeksponowano rolę szkoły w ukazywaniu wartości, w uczeniu dokonywania właściwych i trafnych wyborów, które będą miały znaczenia dla dalszego życia jednostki, jej aktywności i rozwoju. Istotne jest nie tylko ujęcie ich w programach wychowawczych szkoły, omawianie na godzinach wychowawczych lub wybranych przedmiotach. Ważne jest też, by nauczyciel był wierny wypowiadanym słowom i głoszonym wartościom. Nauczycielom i rodzicom zainteresowanym problematyką wychowania dla wartości proponuję książkę Krystyny Chałas pt. **Wychowanie ku wartościom** oraz publikację pt. **Dziecko w świecie wartości** pod redakcją Bronisławy Dymary.

Teresa Ogniewska – nauczyciel konsultant ds. wychowania CEN

KSIAŻKA, KTÓRĄ WARTO POZNAĆ! *Edukacyjny wymiar przyjaźni*

Interesująca książka o edukacyjnym wymiarze ludzkiej przyjaźni ukazała się niedawno w Oficynie Wydawniczej „Impuls” w Krakowie pt. **Edukacyjny wymiar przyjaźni**. Jej autorkami są pracownicy Akademii Pomorskiej w Słupsku – dr Mariola Szczepańska i prof. Elżbieta Gaweł-Luty (2009). Interesującą jej recenzję można przeczytać w „Nowej Szkole” (Trojan 2010). Warto przeczytać! Sedno publikacji można krótko ująć słowami prof. Elżbieta Gaweł-Luty:

... wychowanie młodego pokolenia do wartości polega na wyznaczaniu takich postaw, które prowadzą do świadomego wyboru i wzrostu znaczenia wartości w stosunku do własnych potrzeb, przyznając tym pierwszemu status samodzielności. (JPS)

1. SZCZEPAŃSKA M., GAWEŁ-LUTY E., *Przyjaźń jako wartość w relacjach społecznych dzieci i młodzieży*. Kraków: Oficyna Wydaw. „Impuls” 2009.

2. TROJAN E., *Edukacyjny wymiar przyjaźni*. „Nowa Szkoła” 2010 nr 3, s. 56-59.

JAK ODPOWIEDZIEĆ NA TRUDNE PYTANIA W SZKOLE?

Pytania o początek naszego Wszechświata, Układu słonecznego, naszej Ziemi czy ewolucji, nurtują chyba każdego. Wielu z nas z pewnością chciałoby poznać obowiązujące współcześnie relacje między wyznawaną wiarą a nauką. Oto fragmenty wykładu pt.

CZY WSZECHŚWIAT JEST SYMFONIĄ?

- światowej sławy specjalisty ks. Michała Hellera, profesora filozofii Papieskiej Akademii Teologicznej oraz krótkiej rozmowy z dr Ferdynandem Froissartem (1), który odbył się ostatnio w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. W trzeciej części wykładu pn. POSTLUDIUM, ten niezrównany specjalista od przerzucania mostów między nauką przedstawił następującą Chrześcijańską Koncepcję Stworzenia:

1. Stworzenie jest relacją między stworzeniami i Stwórcą polegającą na nieustannej zależności w istnieniu (w stwarzaniu się) stwarzania od Stwórcy.

2. Relacja ta jest dynamiczna. Ewolucja jest częścią (lub aspektem) stworzenia.

Ponadto wykładowca stwierdził również m.in., że odkrycia naukowe można traktować jako odsłanianie kolejnych „zamysłów Bożych”, natomiast proponowane dziś modele kosmologiczne, np. omawiany model „wielkiego wybuchu” – mają się nijak do idei Boga Stwórcy. Opisują one zazwyczaj jakieś szczegóły kosmologicznej ewolucji wszechświata i tyle. *Zdaniem autora publikacji, osoby starające się uchodzić za niewierzące, które deklarują, że liczy się dla nich tylko „mędrca szkiełko i oko” mają niemały dylemat. Powinny one bowiem - chcąc nie chcąc - uwierzyć w istnienie wspomnianej „pierwotnej osobliwości”, z której za przyczyną tajemniczego impulsu powstała przestrzeń, czas i materia. Paradoksalnie takie postawy wymagają niemałej wiary!* Ponadto dowiedzieliśmy się, że dzisiaj w lukach naszej wiedzy umieszczamy zazwyczaj Pana Boga. Jest to zła doktryna, ponieważ może przyjść czas na naukowe „załatanie dziury” i Panu Bogu może zagrozić marginalizacja. Przez pozostałe liczne wątki przewijała się myśl, którą można zawrzeć w wypowiedzi św. Augustyna: „Jeżeli mamy pewien konflikt między stwierdzeniem biblijnym a dobrze ustaloną wiedzą, to wtedy należy zmienić interpretację Biblii, bo ona nigdy nie jest oczywista. Każda epoka ma swój obraz świata. Inny obraz świata był dwa tysiące lat przed Chrystusem, inny 200 lat przed Chrystusem, inny w średniowieczu, inny dziś. Biblia używa takiego obrazu, jaki obowiązywał wtedy, gdy powstawała. O tym trzeba pamiętać.”

Gdy po wykładzie zapytałem ks. prof. Michała Hellera, jakie jest jego zdanie na temat czasu (pojęcia, którego nie udaje się – jak dotąd – jednoznacznie zdefiniować) – odpowiedział: „z pewnością istnieje wiele czasów i że jest to zagadnienie naprawdę niezwykle fascynujące”. Ciekawie o czasie wypowiada się przytoczony już św. Augustyn: „Czas jest czymś, co jest związane z Wszechświatem, a Pan Bóg istnieje poza czasem, wieczność to nie jest istnienie w czasie nieskończonym, lecz istnienie poza czasem.” Dialog religii z: nauką, wiary z rozumem, trwał, od kiedy pojawiła się nauka. Warto również zwrócić uwagę na to, że wspomniany konflikt istnieje od samych początków religii i chrześcijaństwa i że jak wskazują badania konflikt ten nigdy nie zaszkodził ani religii, ani nauce, a nawet po każdym ostrzejszym zderzeniu obydwie strony wychodziły wzbogacone ... (1).

1. http://www.pomorski.civitaschristiana.pl/osrodek_e/index.php

III Zjazd Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły – relacja

27 maja w Bibliotece Narodowej w Warszawie odbył się III Zjazd Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły 2009/2010. Spotkanie dotyczyło m.in. procedur postępowania i przygotowania się do nadzoru zewnętrznego, praktyki EWD, projektów systemowego wsparcia szkoły, w tym zmian dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz aktualności prawnych.

Sala plenarnych obrad III Zjazdu Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły (fot. Arch. Media Forum)

Organizatorem zjazdu był miesięcznik Dyrektor Szkoły wydawany przez wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Dyrektorzy szkół mieli okazję, przysłuchać się dyskusji panelowej dotyczącej procedur postępowania i praktyki przygotowania się do ewaluacji zewnętrznej, która była przedmiotem gorących rozmów również w kulisach.

Romuald Ponczek – Główny Wizytator Ministerstwa Edukacji Narodowej, przedstawił uczestnikom spotkania, aktualności prawne oraz projekty systemowego wsparcia szkoły, w tym, przede wszystkim, zmiany organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Była to też doskonała okazja do podzielenia się doświadczeniami i spostrzeżeniami dyrektorów szkół i nauczycieli po pierwszym obowiązkowym egzaminie maturalnym z matematyki, a blok ten poprowadzili prof. **Wacław Zawadowski** oraz **Wiesław Włodarski** – dyrektor L.O. im. R. Barbosy w Warszawie.

Podczas zjazdu przedstawiono w szerokim zakresie tematykę związaną z rolą i zadaniami psychologa w szkole.

Temat ten poruszono dwukrotnie. W części przeznaczonej zarówno dla dyrektorów szkół, jak i psychologów szkolnych, dr **Grażyna Kutra** z Zakładu Psychologii Wychowania, Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, zaprezentowała model „Monitoring-Interwencja-Prfilaktyka-Promocja. Szczegółowe przedstawienie modelu dotyczącego roli i zadań psychologa w szkole miało miejsce w module skierowanym bezpośrednio do psychologów szkolnych.

Omówiono także tematy dotyczące monitoringu życia szkolnego i procesu wychowawczego, skutków błędów wychowawczych – ich korygowania, naprawiania i kompensowania oraz psychoprofilaktyki, czyli działań zapobiegających pojawieniu się zachowań problemowych, ryzykownych czy dysfunkcyjnych.

Warsztaty dla psychologów i pedagogów szkolnych prowadziły autorki książki „Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole”, nowości wydawniczej Wolters Kluwer Polska.

III Zjazd Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły – relacja – cd.

Rozmowa o mediach w edukacji podczas III Zjazdu Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły (fot. Arch. Media Forum)

Powyższe zagadnienia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno ze strony dyrektorów szkół, jak i pedagogów szkolnych. Egzamin teoretyczny został zaliczony teraz nadszedł czas na wykorzystanie wiedzy zdobytej na III Zjeździe Akademii Zarządzania Szkoły w praktyce.

Stoisko nowości wydawniczych III Zjazdu Akademii Zarządzania Dyrektora Szkoły (fot. Arch. Media Forum)

„Dyrektor Szkoły – miesięcznik kierowniczej kadry oświatowej”, od 1994 roku wspiera dyrektorów szkół, przedszkoli oraz innych placówek oświatowych w wypełnianiu zadań i obowiązków zgodnie z przepisami prawnymi, nowoczesną wiedzą z zakresu psychologii, pedagogiki i zarządzania. Wydawcą Miesięcznika jest Wolters Kluwer Polska. Bliższe informacje na stronach www.DyrektorSzkoły.pl oraz www.ABC.com.pl/oswiata

Magdalena Dobosz – specjalistka ds. PR Media Forum

NOWY PORTAL INTERNETOWY O PARLAMENCIE EUROPEJSKIM

W sobotę 8 maja w siedzibie Polskiej Agencji Prasowej odbyło się interesujące spotkanie, na którym przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek symbolicznie otworzył portal www.europarlament.pap.pl. Jest głównym elementem dużego projektu edukacyjnego realizowanego przez PAP "Parlament Europejski - otwarte drzwi, otwarty umysł, nowe możliwości".

Anna Rękawek - redaktor naczelna „Dyrektora Szkoły” – pisząc o nowym portalu napisała, że: „Z ogromną przyjemnością redakcja miesięcznika „Dyrektor Szkoły” będzie towarzyszyć przedsięwzięciom portalu - nowoczesnej platformy wiedzy i debaty społecznej, **dającej możliwości aktywnego uczenia się**. Projekt ma ogromny walor edukacyjny i skierowany jest głównie do uczniów i nauczycieli oraz samorządów terytorialnych i społeczności lokalnych - to platforma wymiany wiedzy i informacji oraz doświadczeń a jej głównym elementem jest otwarty w sobotę portal www.europarlament.pap.pl.

Portal zawiera informacje stałe o Parlamencie Europejskim i jego zadaniach, strukturze i historii, podane w materiałach filmowych i zdjęciowych. Podaje wiadomości na temat działań polskich europosłów. Będzie też dostarczał na bieżąco aktualizowanych informacji na temat Parlamentu Europejskiego i jego prac. Daje możliwość kontaktu z europosłami, zadawania im pytań w czasie debat, których zapisy będą udostępniane w formacie audio. Już zaplanowano debaty z udziałem europosłów na temat budżetu UE na lata 2014- 2020, Strategii Lizbońskiej, Traktatu Lizbońskiego, wykorzystania unijnych funduszy, problematyki wykluczenia społecznego. Kontakt z europosłami będzie możliwy także w czasie spotkań online.

Służy też upowszechnianiu przykładów wykorzystania możliwości płynących z członkostwa Polski w UE - będą w nim zamieszczane opisy i materiały multimedialne przysyłane przez szkoły czy samorządy. Jest też źródłem przykładów multimedialnych lekcji europejskich do wykorzystania w szkołach. W ramach projektu będą ogłaszane konkursy. Już 18 maja rusza - pierwszy z wielu - konkurs „**Porozmawiaj z europosłem**” skierowany do młodzieży szkół średnich, który będzie polegał na napisaniu eseju na wybrany temat. Nagrodzone prace będą publikowane w portalu, a zwycięzca będzie miał możliwość przeprowadzenia pełnego wywiadu z europosłem, którego zapis video również znajdzie się w portalu. Kolejny konkurs będzie polegał na zaprojektowaniu i utworzeniu gry edukacyjnej, na przykład „**Droga legislacyjna w PE**” - start konkursu planowany jest w październiku.

Portal wykorzystuje możliwości Polskiej Agencji Prasowej - ale jest współtworzony przez odbiorców i to jest jego istotą. Daje możliwość zdobycia wiedzy o Parlamencie Europejskim, bycia na bieżąco oraz aktywnego zaistnienia we wspólnej europejskiej rzeczywistości dzięki udziałowi w debatach i konkursach oraz promowaniu własnych doświadczeń. Twórcza atmosfera panowała już na spotkaniu inauguracyjnym portal - zaproszona na nie grupa młodzieży miała tyle pytań do profesora Jerzego Buzka, że nie starczyło czasu na zadanie wszystkich. Portal to umożliwi. Uczniowie pytali o zapisy Traktatu Lizbońskiego, o strategię Unii Europejskiej przeciwdziałania kryzysowi, na przykład w Grecji, czy w najbliższym czasie w Portugalii, pytali o przyszłość cywilizacji europejskiej (Anna Rękawek – Warszawa)

1. RĘKAWEK A. - www.dyrektorszkoły.pl – z 10.05.2010.

Europejski Certyfikat ECDL

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne przygotowały komputerowe kursy interaktywne, które pomogą w uzyskaniu niezbędnych umiejętności posługiwania się komputerem oraz ułatwią zdobycie **Europejskiego Certyfikatu ECDL**. **ECDL to:**

- a) Doskonały materiał do wykorzystania na lekcji;
- b) Szansa dla nauczyciela na podwyższenie kwalifikacji.

Kurs ECDL składa się z 7 modułów. Zamieszczone w kursach testy i zadania pozwolą lepiej przygotować się do egzaminów. Wejdź na stronę www.eduECDL.pl - przetestuj kurs przez jeden miesiąc wpisując kod:

2a11400ea3a52e63cee2

Z pozdrowieniami - Redakcja portalu o nowoczesnej edukacji www.Edunews.pl

Netbook w szkole zamiast podręczników

Uczeń rozwiązuje zadanie w komputerze, a nauczycielka ma podgląd i na bieżąco kontroluje jego postępy. Tak w Polsce uczy się **osiem tysięcy dzieci**. W programie uczestniczy 50 klas w 20 miejscowościach. Choć zainteresowanie wyraziło więcej samorządów, większość nie przystąpiło do projektu, by ich na to nie stać. Ministerstwo Edukacji też nie zamierza za to płacić.

Zaletą jest to, że każde dziecko może pracować własnym tempem, od razu też wie, czy rozwiązuje zadania prawidłowo. W tradycyjnym modelu nauczyciel często fizycznie nie ma czasu sprawdzić każdemu zeszytu i powiedzieć, czy wszystko jest dobrze. Teraz komputer instruuje dziecko. Nauczyciel ma podgląd na pulpit każdego ucznia, dzięki czemu może kontrolować pracę klasy. Dzieci mogą też przygotowywać prezentacje, które wyświetla się przed całą klasą. Jest też możliwość podłączenia Internetu.

Komputery rozmiarem nie przekraczają kartki A4 i ważą tyle co duży podręcznik.

Oprogramowanie jest zgodne z podstawą programową, ale ma dodatkowo gry edukacyjne, mapy, słowniki, quizy. Sprzęt jest też odporny na zalanie czy upadek. Urządzenia są do-stosowane wielkością klawiatury i ekranu do wzrostu dzieci, tak by otwarte nie zasłaniały im tablicy.

Główną przeszkodą w rozpowszechnieniu programu są finanse. Jeden komputer kosztuje 1 tys. złotych. Aby je wprowadzić, trzeba też odpowiednio przystosować klasę i kupić bezprzewodowy Internet. – To świetna idea, bo dzieci powinny jak najszybciej uczyć się korzystać z nowych technologii. To jest zresztą zapisane w podstawie programowej – mówi rzecznik MEN Grzegorz Żurawski. Jednak dodaje, że to, w jaki sposób to robią, zależy tylko od samorządów, które są odpowiedzialne za finansowanie szkół. A ponieważ są takie, które sobie poradziły, to znak, że i inne mogą. Jak na razie MEN przeszkoliło nauczycieli z korzystania z nowych technologii, żeby nie byli w tym gorsi od uczniów (1).

Źródło: Gazeta Prawna, Dyrektor Szkoły - z 12.05.2010 r.

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

Elżbieta MARCZEWSKA, *Media elektroniczne a przemoc wśród młodzieży*. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2010 nr 5, s. 51-55

Media elektroniczne są wszechobecne w naszym życiu, stały się nieodłączną częścią współczesnego świata. Oddziałują na nasze myśli, uczucia i wyobraźnię. Przenikają w głąb życia społecznego, pokonują bariery wiekowe i środowiskowe. Już prawie połowa Polaków korzysta z Internetu. Media te przeniknęły także do szkoły.

*Przestrzeń życia dziecka wyznaczają elektroniczne media: telewizja, film, reklama, Internet. Ich znaczenie nie sposób przecenić, ponieważ dzieci poświęcają im bardzo dużo, nawet większość swego wolnego czasu. Wartość przekazu medialnego zależy od zakresu i sposobu ich wykorzystania. Niewłaściwy sposób korzystania z mass mediów niesie wiele zagrożeń. Bardzo często telewizor lub komputer stają się substytutem rodziny. Stosunkowo łatwo zaspokajają wiele istotnych potrzeb. Są ulubioną przez dzieci i młodzież formą spędzania wolnego czasu. Rodzice pochłonięci codziennymi obowiązkami ograniczają czas spędzony z dziećmi do minimum. Nie wiedzą też, jakie programy telewizyjne one oglądają, w jakie gry komputerowe grają, z kim utrzymują kontakty za pomocą Internetu (1). **Artykuł warto przeczytać!** (JPS)*

1. MARCZEWSKA E., *Media elektroniczne a przemoc wśród młodzieży*. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2010 nr 5, s. 51-55.

CO SŁYCHAĆ W POLSKIM STOWARZYSZENIU NAUCZYCIELI TWÓRCZYCH?

Witam serdecznie Panie Piotrze. Witam Redakcję „Nauczycielskiej Edukacji”. Pyta Pan, co słyszeć w PSNT, nad czym teraz pracujemy? Właśnie wróciliśmy (członkowie Zarządu PSNT) ze Ślesina z Wielkopolskiego Forum Pedagogicznego. Prezentowaliśmy tam nasze referaty o samorządności w szkole (ja) i rodzicach w szkole (Bogdan Urbanek). Uczestniczyliśmy również w zebraniu Zespołu Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Dr Leszek Pawelski – prezes Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych (fot. Arch. PSNT)

W dorobku wydawniczym PSNT są już 4 upowszechnione książki podejmujące ważne problemy współczesnej edukacji, przygotowane pod redakcją naukową dr. Leszka Pawelskiego:

1. *Głos edukacji. Wokół reformy systemu edukacji*. Szczecinek: Wydaw. PSNT, 2006,
2. *Wychowanie w zreformowanej szkole. Kierunki rozwoju*. Szczecinek: Wydaw. PSNT, 2007.
3. *Nowoczesność w edukacji*. Szczecinek: Wydaw. PSNT, 2008.
4. *Reforma w szkole – szkoła w reformie*. Szczecinek: Wydaw. PSNT, 2009.

Ostatnia nasza książka pt. **Reforma w szkole – szkoła w reformie** (Pawelski 2009) znalazła się na stronie internetowej ZDO i jest polecana czytelnikom. Sam prof. Kazimierz Denek omówił jej wartość na tym spotkaniu, co jeszcze bardziej mnie ucieszyło. Przygotowuję obecnie kolejną edycję PSNT pt. "Bez alternatywy dla dydaktyki". To na razie roboczy tytuł, ale chyba się podoba, gdyż prof. K. Denek zadeklarował i zezwolił na wpisanie tego do książki - patronat naukowy ZDO KNP PAN nad tym wydawnictwem. Zaproszenie przyjęło już 10 profesorów. Również Pana, Panie Piotrze zapraszam do napisania tekstu (tematykę pozostawiam do pańskiego wyboru) w zakresie problematyki dydaktycznej. Na tekst (koniecznie z abstraktem angielskim) oczekuję do końca lipca. Pozdrawiam serdecznie.

dr Leszek Pawelski – prezes PSNT

1. PAWELSKI L. (red.), *Reforma w szkole – szkoła w reformie*. Szczecinek: Wydaw. PSNT, 2009.

O (NIE) SKROMNYM JUBILEUSZU W SZKOLE W TRZYGŁOWIE

Obecnie często mówi się w mediach o konieczności współpracy międzynarodowej w wielu dziedzinach. Życie w „globalnej wiosce”, jaką w XXI wieku stała się Ziemia, sprawia, że jest to wręcz konieczność. Postęp techniczny, telefony, Internet, podróże lotnicze w znacznym stopniu umożliwiają i ułatwiają nam taką współpracę. Coraz częściej więc duże firmy i małe instytucje, mieszczące się na różnych krańcach globu, zaczynają ze sobą współpracować oraz chwalić sobie efekty tej wspólnej pracy.

Mało kto wie, że zanim jeszcze powstała „moda” na współpracę międzynarodową, w jednej z wiejskich szkół Gminy Gryfice taką pracę rozpoczęto. Prawie nikt także nie wie, że rok 2010 jest dziesiątym już – jubileuszowym rokiem – tej współpracy. Bowiem właśnie w roku 2000 Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Trzygłowie rozpoczęła współpracę partnerską z dwoma szkołami podstawowymi w Alsterbro i Backebo (Szwecja). Do jej nawiązania przyczynił się udział trzygłowskiej szkoły w międzynarodowym programie ekologicznym „Agenda 21 TASS. Ku zrównoważonemu społeczeństwu wokół Morza Bałtyckiego”, którego głównym realizatorem ze strony polskiej była Gmina Gryfice. Warto podkreślić, że program ten rozpoczął się w roku 1999, kiedy to ekologia w Polsce dopiero raczkowała. Już wtedy nasze władze gminne widziały konieczność podjęcia działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego i edukacji ekologicznej mieszkańców.

Wspólne śpiewanie przy ognisku (fot. Arch. SP w Trzygłowie)

Dzięki programowi uczniowie z Trzygłowa wraz z opiekunami odwiedzili 2 wiejskie szkoły w Alsterbro i Backebo w Szwecji. Młodzież bardzo szybko złapała ze sobą kontakt, zawiązały się przyjaźnie. Zaangażowane w to spotkanie dwie nauczycielki języka angielskiego: Beata Kozłowska z Trzygłowa i Irene Solinger z Alsterbro szybko doszły do wniosku, że należy raz nawiązane już kontakty pielęgnować i rozwijać. I tak powstał Polish – Swedish Penfriends Club (Korespondencyjny Klub Przyjaźni Polsko – Szwedzkiej), który w tym roku obchodzi dziesiątą rocznicę swoich „urodzin”.

O (NIE) SKROMNYM JUBILEUSZU W SZKOLE W TRZYGŁOWIE – cd.

W ciągu dziesięciolecia przez Klub przewinęło się ponad 400 członków. Są nimi uczniowie klas V i VI partnerskich szkół. Praca w Klubie polega w głównej mierze na wymianie tradycyjnych listów pisanych w języku angielskim. Jest to język obcy dla obydwu partnerów i żaden z nich w związku z tym nie stoi na uprzywilejowanej pozycji. Poza listami, w których opisują swoje rodziny, zainteresowania, szkoły i życie codzienne, uczniowie przygotowują także projekty związane z tradycjami świątecznymi, atrakcjami turystycznymi swoich krajów, systemem politycznym obu państw, świętami państwowymi, historią itp. Z inicjatywy uczniów zaczęto tworzyć słowniki angielsko – szwedzko – polskie, dzięki którym dzieci poznają także podstawowe zwroty z języka swoich przyjaciół. Również one zdecydowały, że na każde Boże Narodzenie i Wielkanoc wysyłane są kartki pocztowe, a uczniowie rozwijają umiejętność składania życzeń po angielsku.

Beata Kozłowska i Irene Solinger - inicjatorzy, autorki przedsięwzięcia (fot. Arch. SP w Trzygłowie)

Nasi przyjaciele odwiedzili nas w 2004 roku. Podczas trzydniowej wizyty pokazaliśmy naszym przyjaciołom piękno regionu odwiedzając Trzęsacz, Niechorze i Międzyzdroje. Pozostałą część wizyty wypełniły spotkanie z Burmistrzem Gryfic Andrzejem Szczygłem, wspólne zawody sportowe, piknik przy ognisku oraz dyskoteka. Każdy z uczestników otrzymał plakietkę oraz dyplom upamiętniające to spotkanie.

O (NIE) SKROMNYM JUBILEUSZU W SZKOLE W TRZYGŁOWIE – cd.

Aby podkreślić wyjątkowość dziesiątego roku wspólnej pracy, każdy członek Klubu otrzyma specjalny dyplom przygotowany przez p. B. Kozłowską oraz nagrodę książkową (w języku angielskim oczywiście). Na organizację wspólnego spotkania na razie brak środków finansowych.

Wspólne ćwiczenia warsztatowe polskich i szwedzkich uczniów (fot. Arch. SP w Trzygłowie)

Czym zaowocowała ta dziesięcioletnia współpraca? Po pierwsze, oczywiście wielkimi przyjaźniami, które nie kończą się wraz z odejściem ze szkoły, ale niejednokrotnie trwają do dziś. Po drugie, wspaniałe zmotywowanymi do nauki języków obcych dziećmi, które widzą sens i pożytek w tym, co robią na lekcjach. Po trzecie, satysfakcją obu nauczycielek, których pasja i zaangażowanie przeniosły się na uczniów. Mam nadzieję, że starczy nam sił i inwencji twórczej, aby doczekać dwudziestolecia. Oby!

Beata Kozłowska – opiekun klubu, SP w Trzygłowie

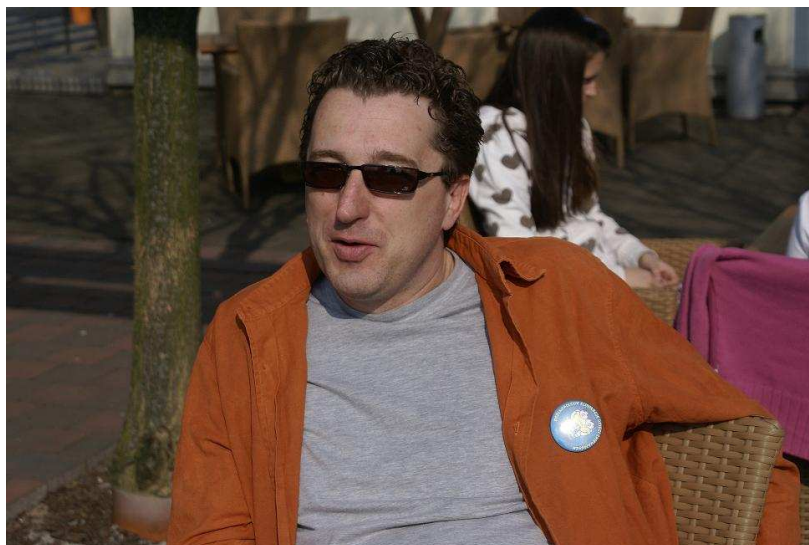
III OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA MŁODYCH NAUCZYCIELI

22-24 kwietnia 2010 odbyła się w Sokółce kolejna, bo już 3, „Ogólnopolska konferencja młodych nauczycieli”. W tym roku dyskutowano przede wszystkim nad wprowadzoną przez MEN nową podstawą programową, pod hasłem „Młodzi, twórczy, aktywni...”. I to są właśnie te ważne dla nas pytania: jak być i pozostać młodym duchem nauczycielem? Dlaczego i jak być twórczym w szkole? W jakim kierunku skierować swoją aktywność?

Na konferencji mówiono m.in. o tym, że jeśli środowisko oświatowe będzie dreptać w miejscu, to za chwilę straci ustawowe uregulowania, takie jak czas pracy, wynagrodzenie, formy zatrudnienia czy świadczenia socjalne. To wszystko zostanie przekazane w gestię lokalnych samorządów. A one przecież patrzą na wszystko przez pryzmat księgowego (1).

1. MIŁOSZEWSKA E., *Włącz się! Nasz patronat: „Młodzi, twórczy, aktywni...”* „GN” 2010 nr 17, s. 9.

Krzysztof Leśniewski - nauczyciel muzyki i wychowania fizycznego Gimnazjum w Wierzbowie

Krzysztof Leśniewski (fot. Arch. KL)

Na pytanie: **Co znaczy dla Pana określenie nauczyciel z pasją?** – odpowiedział:

„Nauczyciel z pasją to ktoś, kto ma jakieś zainteresowania, zamiłowania, zgłębia wiedzę na temat swoich zainteresowań, zbiera doświadczenia, stara się zdobywać umiejętności związane ze swoją pasją. Nie koniecznie musi to być przysłowiowy „mistrz świata”, choć ideałem jest, aby nim był. Jednak najważniejsze jest by zarażał, **zainteresował nią swoich uczniów** tak, by sami bez żadnego nacisku poświęcali swój czas, wręcz zanurzali się w temacie, którym zainteresował ich nauczyciel w celu zdobycia jak najlepszych wyników związanych z daną dyscypliną sportu, dziedziną sztuki, nauki itp. Nauczyciel z pasją musi **być przyjacielem swoich uczniów**, którzy mogą czuć w nim oparcie – musi być starszym zaufanym przyjacielem. Nie odkryję tu Ameryki, jeśli powiem, że pasję najłatwiej przekazywać na zajęciach pozalekcyjnych z wyselekcjonowaną grupą, garnącą się i zainteresowaną tematem, jednak, aby tak mogło być najpierw nauczyciel musi **zbudować swoją małą legendę**, a ona musi zacząć się gdzieś w małym gronie, np. podczas zajęć lekcyjnych w szkole, i tam właśnie musi zacząć „zarażać”, aby wszyscy dowiedzieli się o jego pasji, opowiadali sobie o niej, a część z nich z własnej nieprzymuszonej woli dołączyła do grona uczniów mistrza.”

Krzysztof Leśniewski z uczennicami gimnazjum (fot. Arch. KL)

JAK MOTYWOWAĆ NAUCZYCIELI DO LEPSZEJ PRACY?

Czy i jak oko szefa motywuje do pracy? (fot. www.interia.pl)

Artykuł, który warto przeczytać! Beata DOMERACKA, A jednak wszystkim po równo. „SEDNO – Magazyn Dyrektora Szkoły” 2010 nr 5, s. 32

Autorka jest dyrektorką szkoły z wieloletnim stażem, członkiem OSKKO. Swój artykuł rozpoczęła od przypomnienia pewnego szkolenia, które 3 lata temu przeżyła na Studiach Poddyplomowych Liderów Oświaty, na którym wysłuchała wykładu prof. Andrzeja Blikle nt. treści jego książki „Doktryna jakości”. Wspomina, że w teorii jakości ujęła ją przede wszystkim zespołowa praca nad jej doskonaleniem. Wydaje się jej prawdą, że szkoła jest wyjątkowym miejscem do odkrywania i podkreślania wspólnej pracy. Píše dosłownie: *Nasze oddziaływanie na uczniów to w końcu efekt wpływu pojedynczych osób i to nie tylko nauczycieli. Przekonało mnie również stwierdzenie, że jesteśmy organizacją silni, jak nasze najslabsze ogniwo.* (Domeracka 2010).

W ww. książce można znaleźć słowa: *oczekujemy, by pracownicy sami mierzyli i rzetelnie analizowali jakość swojej pracy, to nie mogą być karani – np. obniżeniem premii – za niską jakość tej pracy Nie można też urządzić pomiędzy nimi rankingów, kto lepszy, ani też oceniać jednych na tle drugich. Wszelkie współzawodnictwo, gdzie zawsze ktoś musi być gorszy, by ktoś inny był lepszy, należy wyeliminować na rzecz współpracy, gdzie nie ma gorszych i lepszych i gdzie wszyscy wspólnie i życzliwie wobec siebie działają na rzecz jakości. Tzw. „wyścig szczurów” niezmiennie przekreśla wszelkie szanse na jakość.*

Autorka ww. artykułu zwierza się, że odkryła, ze zdumieniem, że motywowanie, które do tej pory stosowała, usiłując zobiektywizować ocenę pracowników, zupełnie sprzeciwiało się zaprezentowanej powyższej zasadzie, a co za tym idzie wcale nie sprzyjało budowaniu zespołu odpowiedzialnego za funkcjonowanie całości. W doktrynie jakości **brak motywowania za pomocą systemu kar i nagród** (obiegowo nazywanego kija i marchewką). Jak słusznie zauważa prof. Blikle, kijem może być pozbawienie marchewki, a marchewką samo usunięcie kija. Stąd już tylko jeden krok do stwierdzenia, że **każda marchewka służy jedynie do tego, aby stać się kijem**. Psychologia społeczna udowodniła, że zarówno jedno, jak i drugie nie jest skuteczne jako narzędzie zmiany postaw (...).

Kiedy już autorka przekonała się do tez zawartych w ww. książce, postanowiła wprowadzić zasadę współpracy, zrywając z wyścigiem szczurów. **Rodzą się więc istotne pytania** (zapraszam czytelników do ich podjęcia i komentowania):

- ➔ Jak skutecznie motywować nauczycieli do wysiłku i kreatywności?
- ➔ Czy motywująco jest wszystkim równo, tj. sprawiedliwie?
- ➔ Komu i czemu służy rywalizacja i tzw. „wyścig szczurów”?
- ➔ Jak dyrektor powinien dysponować motywacyjnym dodatkiem nauczycieli?
- ➔ Jaki jest sens urządzania nauczycielskich rankingów?
- ➔ Kto z nauczycieli jest naprawdę najlepszy i czy można oceniać jednych na tle drugich? (JPS)

1.BLIKLE A., *Doktryna jakości*. Warszawa: Wydaw. IE, 2009.

2.DOMERACKA B., *A jednak wszystkim po równo*. „SEDNO – Magazyn Dyrektora Szkoły” 2010 nr 5, s. 32.

Klasowe spotkania jako jeden z elementów współpracy z rodzicami

Dlaczego tak się dzieje, że rodzice dziecka rozpoczynającego naukę chętnie przychodzą na zebrania, uczestniczą w życiu klasy, są zainteresowani postępami swoich pociech w nauce, a z biegiem czasu coraz rzadziej pojawiają się w szkole? Przyczyn można szukać na wielu płaszczyznach, zarówno w złych wspomnieniach z czasów szkolnych, w braku czasu czy w tendencji społecznej polegającej na małym angażowaniu się ludzi w życie społeczne, ale także np. z powodu trudności w nauce lub problemów wychowawczych dziecka.

W starszych klasach, nawet, jeśli rodzic pojawia się na zebraniu, sporadycznie włącza się do rozmowy, nie daje się wybrać do „trójki klasowej”, nie zgłasza się do pomocy przy organizacji, wycieczki, balu... Dyrektor szkoły wymaga od wychowawcy nawiązania współpracy z rodzicami, a od nauczyciela już zależy, jak to zorganizuje. Podstawą nawiązania i kontynuowania współpracy są zebrania klasowe z rodzicami. Powinny one przybierać różne formy. Można je podzielić na: robocze, czyli wywiadowki, towarzyskie oraz z udziałem eksperta.

Skupię się tutaj na najpopularniejszej formie spotkań wychowawcy z rodzicami – na wywiadowce. Wywiadowka to tradycyjna, najczęściej stosowana forma zebrania (ośmielę się wręcz powiedzieć, że bardzo często – jedyna). Bywa organizowana przez wychowawcę klasy kilka razy w ciągu roku szkolnego. Przeważnie informuje się na niej rodziców o wynikach w nauce, omawia trudności wychowawcze oraz porusza sprawy organizacyjne. Czasami dosłownie ciągną się godzinami z powodu złej organizacji. Nieraz odwrotnie, przykro przyznać, trwa zaledwie 15 do 20 minut. Dzieje się tak najczęściej w szkołach średnich (wielu rodziców doświadcza tego). Po kilku takich spotkaniach rodzic nie ma już ochoty na nie przychodzić. Warto zatem starannie zaplanować zebranie, aby przyniosło satysfakcję wychowawcy i rodzicom. Jak to można robić? Specjaliści radzą:

Po pierwsze - spotkania z rodzicami muszą być odpowiednio zaaranżowane:

Zmień klasę lekcyjną w miejsce spotkań ludzi dorosłych i równych sobie; ustaw ławki w podkowę lub w długi szereg; nie stój centralnie pod tablicą z otwartym dziennikiem lekcyjnym, zmieszaj się z ludźmi, usiądź obok nich albo w środku ich półkola.

Po drugie – nie tylko informuj o zebraniu, lecz zaproś na spotkanie:

✓ Zamiast suchej informacji w dzienniczku ucznia przekaż rodzicom zaproszenie wraz z planowanym porządkiem, np.

Koszalin, 10 lutego 2010 r.

Szanowni Państwo,

Zapraszam na spotkanie klasowe. Odbędzie się ono w środę 20 lutego w sali 105 (I piętro szkoły). Początek godz. 17:00, zakończenie planuję około godz. 18:30. Jest to trzecie w tym roku szkolnym spotkanie i poświęcone będzie omówieniem wyników w nauce oraz organizacji zabawy karnawałowej. Proponuję następujący porządek:

1. Powitanie, krótki występ naszych uczniów
2. Omówienie wyników w nauce za pierwsze półrocze
3. Nasze klasowe sukcesy
4. Informacje o ocenach i wynikach poszczególnych uczniów
5. Przygotowanie szkolnej zabawy karnawałowej
6. Pytania i wnioski rodziców

Proszę o zastanowienie się – kto z Państwa może pomóc w organizacji zabawy. Do zobaczenia w środę, 20 lutego. Liczę na Państwa przybycie.

Wychowawca - Jan Kowalski

Po trzecie – pamiętaj o zasadach dobrego komunikowania się i prowadzenia zebrania:

✓ Słuchaj uważnie, co mówią inni. Pozwól rozmówcy „wygadać się”. Wysłuchany poczuje się dostrzeżony i usatysfakcjonowany.

✓ Unikaj edukacyjnego żargonu, ponieważ fachowa terminologia może ich spęszyc i wyłączyć z dyskusji.
✓ Omawiaj prezentowane problemy dokładnie, unikając generalizacji.
✓ Rzetelnie i z pełnym poszanowaniem uczuć rodziców przekazuj im informacje o postępach, a także niepowodzeniach dziecka.

✓ Jeśli masz do przekazania informację bardzo kłopotliwą, w której musisz wyrazić swój niepokój, niezadowolenie, czy nawet oburzenie, rób to zawsze spokojnie, bez okazywania negatywnych emocji. Przedstaw sytuację i poproś rodziców o jej ocenę. Następnie wyraż swoje stanowisko.

Klasowe spotkania jako jeden z elementów współpracy z rodzicami – cd.

- ✓ Mówiąc o uczniach, pamiętaj przez cały czas, że mówisz do słuchaczy najbardziej uwrażliwionych na pochwały, wszak mówisz o ich dziecku. Spróbuj o każdym uczniu powiedzieć lub napisać coś pozytywnego.
- ✓ Taktownie eliminuj inne tematy; trzymaj się głównego wątku, unikaj dygresji.
- ✓ Zawsze stymulująco będzie działać twój miły wyraz twarzy, otwarta postawa ciała, ciepła modulacja głosu, aprobata i sympatia dla twoich rozmówców.
- ✓ Podsumuj spotkanie w zwięzły sposób i przypomnij termin następnego.
- ✓ Jeśli prowadzisz pierwsze spotkanie z rodzicami, przygotuj krótką informację o sobie. To bardzo ważne, co i w jaki sposób powiesz o sobie. Poproś również zebranych, aby i oni przedstawili się sobie.
- ✓ Stwórz przyjazny i naturalny klimat, bo będzie rzutować na charakter kolejnych spotkań. Pamiętaj, wychowawca jest gospodarzem spotkania.

Po czwarte – nie zawsze musisz być „głównym aktorem” spotkania:

- ✓ Niektóre spotkania zamień w aktywne sesje z rodzicami.
- ✓ Wykorzystuj metody aktywizujące, tak jak to robisz na lekcjach w pracy z uczniami.
- ✓ Przeprowadzaj z rodzicami proste gry interakcyjne. One zbliżają ludzi do siebie, wprowadzają elementy humoru oraz pogodny nastrój spotkania.

Po piąte – zadbaj o miłą atmosferę:

- ✓ Przygotuj wspólnie z uczniami drobny poczęstunek. Może kawa, herbata, woda, małe ciasteczka...? Zaproponuj z budżetu klasowego na to pieniądze. Może na następne spotkanie któraś z mam coś upiecze?
- ✓ Zadbaj o wystrój sali. Niech na ścianie wisi aktualna gazetka klasowa lub dekoracja adekwatna do pory roku. Sala powinna być dobrze wysprzątana i wywietrzona. Przecież spodziewasz się gości!
- ✓ Bądź pierwsza – nie pozwól czekać rodzicom pod zamkniętymi drzwiami.

Przykładowy scenariusz zebrania z rodzicami przygotowany przez Danutę Wiśniewski – nauczycielkę ZSZ w Szczecinku znajdzie się w następnym numerze „NE”. Autorka proponuje w nim czynny udział uczniów oraz aktywizację rodziców poprzez zastosowanie dyskusji i metaplanu. Przeprowadziła wg niego spotkanie wychowawcy klasy męskiej z rodzicami.

Teresa Ogniewska – konsultant ds. wychowania CEN

PYTANIE, KTÓRE WARTO POSTAWIĆ! JAK UNIKAĆ KONFRONTACJI Z UCZNIEM?

Interesującą odpowiedź na ww. pytanie można znaleźć w artykule Wojciecha BARYŁUKA pt. *Niesprawiedliwa szkoła, niesprawiedliwy świat. „SEDNO – Magazyn Dyrektora Szkoły” 2010 nr 5, s. 42-45.*

Autor ww. artykułu stawia interesujące pytanie: *W jaki sposób kształtują się stereotypy, a może raczej przekonania, że zjawiskom, zdarzeniom, elementom otaczającego świata materialnego i niematerialnego nadajemy jakieś cechy?* Wskazuje jednocześnie, że problem ten i rozważania na ten temat to kwestia niezwykle delikatna, bo dotyczy tego, *w jaki sposób dzieci się uczą, jak są nauczane i przede wszystkim, jak są oceniane za swoje postępy?*

Autor stwierdza, że uczeń obserwując szkolne życie, może dosyć szybko dojść do następującego wniosku: *zostałem niesprawiedliwie oceniony, bo nauczyciel jest wobec mnie niesprawiedliwy, bo szkoła jest w ogóle niesprawiedliwa. To przekonanie najczęściej ulega generalizacji i wtedy niesprawiedliwy jest już cały świat, pojawia się brak zaufania do ludzi. Uczeń myśląc o szkole, nie powinien przypisywać jej atrybutu sprawiedliwa – niesprawiedliwa. Bowiem wówczas koncentruje się na konfrontacji z nauczycielem, jako źródłem potencjalnie niesprawiedliwych ocen, a nie na pogłębianiu swojej wiedzy, w której nauczyciel powinien mu towarzyszyć (1).*

Ocena ma służyć uczniowi

O to, czy można zbudować szkołę i nauczanie bez ocen oraz, czy można się uczyć bez oceniania postępów w nauce? – pytano już wiele razy. Autor ww. artykułu także na to pytanie odpowiada twierdząc: *Oczywiście, że tak, jednak w strukturach oświatowych, które mają zapewnić masową edukację, musi istnieć określona przejrzystość działań (...).* --> Artykuł warto przeczytać, a w szczególności przemyśleć ww. zaproponowane funkcje oceniania! (JPS).

O NADZORZE PEDAGOGICZNYM W PRAKTYCZNEJ NAUCE ZAWODU

Jednym z elementów w pracy nauczyciela jest nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora szkoły. Zmiana w rozporządzeniu o nadzorze jest kontynuacją ostatnich nowelizacji prawa oświatowego. Zakres nadzoru niezmiennie wyznacza art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w trybie planowych lub doraźnych działań, który nie uległ zmianie. Natomiast nowe rozporządzenie ministra edukacji narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego ustala szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego.

Młodzież „samochodówki” uczy się zawodu (fot. Mirosław Stachnik)

Zgodnie z artykułem 33.1 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty w ogólnym zarysie nadzór pedagogiczny polega na:

- 1/ ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli;
- 2/ analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3/ udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 4/ inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

Wyróżnia się następujące formy nadzoru pedagogicznego:

- 1/ ewaluacja,
- 2/ kontrola,
- 3/ wspomaganie oraz:
 - ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny,
 - ewaluację wewnętrzną przeprowadzaną przez dyrektora szkoły lub placówki;

O NADZORZE PEDAGOGICZNYM W PRAKTYCZNEJ NAUCE ZAWODU – cd.

O szczegółach nadzoru pedagogicznego, który bezpośrednio dotyczy nauczycieli dowiemy się z § 20 ww. rozporządzenia.

1. Dyrektor szkoły lub placówki publicznej we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- 1) przeprowadza ewaluację wewnętrzną i wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia jakości pracy szkoły lub placówki;
- 2) kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - a) organizowanie szkoleń i narad,
 - b) motywowanie do doskonalenia i rozwoju zawodowego,
 - c) przedstawianie nauczycielom wniosków wynikających ze sprawowanego przez dyrektora szkoły lub placówki nadzoru pedagogicznego.

2. Ewaluację wewnętrzną przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich lub wybranych wymagań, o których mowa w § 7 ust. 4, lub do innych zagadnień uznanych w szkole lub placówce za istotne w działalności szkoły lub placówki.

3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki w szczególności obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki.

Młodzież „samochodówki” ucząc się zawodu wykorzystuje komputery (fot. Mirosław Stachnik)

WAŻNE ELEMENTY PRACY NAUCZYCIELA

Nauczyciel, który prawidłowo przeprowadził zajęcia z praktycznej nauki zawodu wykonał kolejno niżej zamieszczone w tabeli czynności (tab. 1).

Nie wszystkie zajęcia praktyczne można przeprowadzić zgodnie z poniższymi czynnościami. Zależnie od specyfiki nauczanego zawodu nauczyciel powinien dostosowywać swoją jednostkę metodyczną zgodnie z ogólnymi. Nie wszystkie zajęcia praktyczne da się przeprowadzić w oparciu o działalność produkcyjną. Jeżeli takiej nie ma, należy organizować uczniom ćwiczenia symulujące rzeczywiste działania. Przy tym należy zwrócić uwagę na to, aby uczniowie na praktycznej nauce zawodu nabywali więcej umiejętności. Zajęcia te nie powinny być jeszcze jednym miejscem szkolenia teoretycznego. W przypadku ćwiczeń krótka dawka teorii powinna być zakończona działaniem praktycznym ucznia.

Aby sprostać wymaganiom nadzoru pedagogicznego zamieszczam materiał, który powinien być pomocny w przygotowaniu się do zajęć praktycznych i ich przeprowadzenia. Nie wszystkie przedstawione w materiale zagadnienia dadzą się wykorzystać do prowadzonych przez nas zajęć, ze względu na specyfikę zajęć praktycznych. Nauczyciel powinien sam wybrać i dostosować zagadnienia do swoich zajęć.

Rady dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu do ewaluacji wewnętrznej zajęć

Tabela 1

Ogniwa	Czynności metodyczne – Nauczyciel:
I. PRZYGOTOWANIE ZAJĘĆ	- przygotował dokumentację pedagogiczną i techniczno-technologiczną, - przygotował stanowisko do przeprowadzenia zbiórki i instruktażu, - zadbał o ład, estetykę i porządek na dziale, - przygotował scenariusz zajęć, - przygotował stanowiska robocze (ćwiczeniowe) w tym: narzędzia robocze i pomiarowo-kontrolne, materiał wyjściowy do produkcji, pomoce naukowe (modele, gotowe wyroby itp.), dokumentację do wykonywanej produkcji lub do ćwiczeń (np. rys. i tabele na tablicy) - przeprowadził zbiórkę (sprawdził obecność i dzienniczki zajęć praktycznych), - sprawdził dyspozycję psychofizyczną uczniów do zajęć, - zwrócił uwagę na ubiór uczniów pod względem bhp. - zapoznał uczniów z regulaminem bhp dla pracowni (instruktaż ogólny bhp) - podał uczniom informację do dzienniczka zajęć o instruktażu ogólnym i stanowiskowym bhp.
II. INSTRUKTAŻ WSTĘPNY Wprowadzenie uczniów do tematu	- podał temat programowy wiodący i towarzyszący (produkcyjny) - podał temat produkcyjny i jego powiązanie z tematem programowym - podał i omówił cele dydaktyczno-wychowawcze zajęć - wyjaśnił i podał przykłady zależności między teorią i praktyką,
Rozwinięcie wiodącego tematu programowego	- przedstawił uczniom treści instruktażu i pojęcia techniczne oraz wykorzystał pomoce naukowe - wprowadził elementy demonstracji podczas instruktażu, - sprawdził stopień opanowania wiedzy i umiejętności, - zwrócił uwagę uczniom na cele wychowawcze i konieczność przestrzegania bhp - dbał o dyscyplinę i sprawność przebiegu zajęć.
III. PRZYDZIAŁ STANOWISK PRACY I ZADAŃ INDYWIDUALNYCH	- przydzielił uczniom stanowiska pracy, dokumentację, zadania produkcyjne lub ćwiczenia, - rozdzielił materiały, narzędzia i przyrządy, - przeprowadził instruktaż stanowiskowy bezpośrednio na stanowisku, - indywidualnie udzielał uczniom wyjaśnień dotyczących sposobów wykonania zadania produkcyjnego lub ćwiczenia.
IV. PRACA SZKOLENIOWO-PRODUKCYJNA UCZNIÓW, INSTRUKTAŻ BIEŻĄCY	- organizował działalność produkcyjną lub ćwiczeniową pracy uczniów, - udzielał na bieżąco instruktażu i korygował czynności (prace) uczniów, - dbał o utrzymanie dyscypliny technologicznej, - stosował indywidualizację i stopień trudności w szkoleniu praktycznym - prowadził zapisy pedagogicznych i administracyjno-technicznych - zwracał uwagę na organizację i ład na stanowiskach pracy oraz na przestrzeganie bhp przez uczniów.
V. ORGANIZACJA KOŃCOWEJ CZĘŚCI ZAJĘĆ, ODBIÓR PRAC	- odebrał wykonywane prace (ostateczna kontrola), - odebrał narzędzia robocze, pomiarowo-kontrolne i sprzęt pomocniczy, - sprawdził stan przygotowania stanowiska do dalszych zajęć (ład, porządek, czystość), - dokonał końcowych zapisów w dokumentacji.
VI. INSTRUKTAŻ KOŃCOWY, PODSUMOWANIE ZAJĘĆ	- omówił realizację tematu programowego (wiodącego) i realizację założonych celów, - omówił realizację zadań produkcyjnych lub ćwiczeniowych, - ocenił postępy szkoleniowe uczniów na zajęciach, wskazał przykłady dobrej pracy, omówił popełniane błędy, - przedstawił następny temat zajęć praktycznych i zadał pracę domową, - zorganizował sprzątanie, konserwację, zabezpieczenia, rozdanie środków myjących dłonie).
VII. POSTAWA NAUCZYCIELA	- Był komunikatywny, reagował na postawę uczniów - Był życzliwy dla uczniów, stanowczy i wymagający, - Wykazał się podzielnością uwagi, spostrzegawczością i panował nad grupą - Był kulturalny i taktowny w stosunku do uczniów.

Mirosław Stachnik – nauczyciel doradca metodyczny CEN

ZAPROSZENIE NA SZKOLENIE „EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA”

Edukacja dla bezpieczeństwa jest ważna dla każdego z nas oraz każdej szkoły i przedszkola także. Zapraszamy nauczycieli na szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Zgodnie z § 10 rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudniać nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2009 r. Nr 50, poz. 400), **zajęcia edukacyjne w zakresie udzielania pierwszej pomocy mogą prowadzić nauczyciele**, którzy posiadają **zaświadczenie o ukończeniu szkolenia** określonego w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1132).

Realizacja, plan i harmonogram szkolenia.

1. Szkolenie realizowane jest w Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie.
2. Zajęcia odbywają się zgodnie z ramowym planem i programem szkolenia zatwierdzonym przez Ministra Zdrowia.
3. Zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadzi kompetentna i doświadczona kadra dydaktyczna wyłoniona z systemu ratownictwa medycznego.
4. Czas trwania szkolenia obejmuje **30 godzin** dydaktycznych oraz egzamin, realizowanych w ciągu **jednego tygodnia**, w tym: 13 godzin zajęć teoretycznych i 17 godzin zajęć praktycznych,
5. Realizacja zajęć:
 - a) Liczba uczestników szkolenia **do 18 osób**.
 - b) Zajęcia praktyczne odbywają się w grupach ćwiczeniowych, liczących nie więcej niż 6 osób.
 - c) Uczestnictwo we wszystkich zajęciach jest obowiązkowe.

Szkolenie kończy się egzaminem w formie sprawdzianu testowego i sprawdzianu praktycznego. Do egzaminu może przystąpić osoba, która odbyła wszystkie zajęcia teoretyczne i praktyczne objęte programem szkolenia. Osoba, która zdała egzamin otrzymuje zaświadczenie, ważne przez okres 5 lat od dnia wydania.

Harmonogram szkolenia:

21.06.2010 r. - od godziny 15⁰⁰ do godziny 19⁰⁰
22.06.2010 r. - od godziny 12⁰⁰ do godziny 19⁰⁰
23.06.2010 r. - od godziny 12⁰⁰ do godziny 19⁰⁰
24.06.2010 r. - od godziny 12⁰⁰ do godziny 19³⁵
25.06.2010 r. - od godziny 15⁰⁰ do godziny 18⁰⁰ - egzamin

Nauczycieli, zainteresowanych uczestnictwem w szkoleniu prosimy o wysłanie karty zgłoszenia na adres: Centrum Edukacji Nauczycieli ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin, w terminie **do dnia 15 czerwca 2010 r.**

Odpłatność za szkolenie w wysokości 350 zł prosimy wpłacić na konto CEN:

PKO I O/Koszalin 95 1020 2791 0000 7302 0093 1782 lub w kasie CEN przed rozpoczęciem zajęć.

Informacji organizacyjnych udziela Pani Urszula Kmita (tel. 94-347-67-23).

Informacji merytorycznych w zakresie realizacji planu i treści szkolenia udziela Andrzej Derkacz – tel. (94) 347-67-42, e-mail: andrzejderkacz@cen.edu.pl. Informacje o zakwalifikowaniu na szkolenie przesłane zostaną uczestnikom na ich adresy e-mail.

--> **Pierwsza pomoc - program szkolenia** <<< [pobierz plik](#) >>>

--> **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** <<< [pobierz plik](#) >>>

Andrzej Derkacz – nauczyciel konsultant CEN